

सन २०२३-२४ मध्ये मुख्यमंत्री शाश्वत कृषि सिंचन योजनेतर्गत सूक्ष्म सिंचन व वैयक्तिक शेततळे याकरीता रु.१६०.०० कोटी निधी वितरीत करणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: सुसिंयो-०४२३/प्र.क्र. ७७/१४-ओ
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक : ०१ मार्च, २०२४

संदर्भ :

१. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. कोशाशे-४२१८/प्र.क्र.८६/८ अे दि. १९ ऑगस्ट, २०१९.
२. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. प्रकृसि-०६१९/प्र.क्र.१६४/१४-अे दि. १८ नोव्हेंबर, २०२१.
३. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. शाशेअ-२०२२/प्र.क्र.७५/१४-अे दि. २९ जून, २०२२.
४. वित्त विभाग शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि. १२ एप्रिल, २०२३.
५. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. सुसिंयो-०४२३/प्र.क्र.७७/१४-अे, दि. २६ एप्रिल, २०२३.
६. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. सुसिंयो-०४२३/प्र.क्र.७७/१४-अे, दि. २५ ऑक्टोबर, २०२३.
७. संचालक (फलोत्पादन) यांचे पत्र क्र.जा.क्र.कृ.आ./फलो-४/मु.शा.सि./१७२१/२०२४ दि. १५ जानेवारी, २०२४.
८. संचालक (मृ.सं) यांचे पत्र क्र. जा.क्र.कृआ/मृदसं/शेततळे/निधीमागणी/मृद-७/२२५४/२०२४, दि. १८ जानेवारी, २०२४.

प्रस्तावना :

राज्यातील शेतकऱ्यांना शाश्वत सिंचनाची सोय उपलब्ध करून देण्याच्या उद्देशाने अवर्षणप्रवण क्षेत्र तसेच आत्महत्याग्रस्त व नक्षलग्रस्त जिल्ह्यात मुख्यमंत्री शाश्वत कृषि सिंचन योजना राबविण्यास दि. १९ ऑगस्ट, २०१९ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार मान्यता देण्यात आली असून सदर योजना राज्यातील उर्वरित तालुक्यांमध्ये देखील राबविण्याचा निर्णय शासनाने दि. १८ नोव्हेंबर, २०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये घेतला आहे. मुख्यमंत्री शाश्वत कृषि सिंचन योजनेतर्गत सूक्ष्म सिंचनास पूरक अनुदानाबोरोबरच, वैयक्तिक शेततळे, शेततळ्याचे अस्तरीकरण, हरित गृह उभारणे व शेडनेट हाऊस उभारणे या घटकांकरिता अनुदान वितरीत करण्यात येते.

वित्त विभागाच्या दि. १२ एप्रिल, २०२३ रोजीच्या परिपत्रकानुसार, मुख्यमंत्री शाश्वत कृषि सिंचन योजनेतर्गत अर्थसंकल्पीय तरतुदीच्या ७०% निधीच्या मर्यादेत रु. ३५० कोटी निधीची प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. त्यानुसार मुख्यमंत्री शाश्वत कृषि सिंचन योजनेकरिता सन २०२३-२४ मध्ये अर्थसंकल्पीय अंदाज, वाटप आणि संनियंत्रण प्रणालीवर (बीम्स) प्रणालीवर दि. २६ एप्रिल, २०२३ व

दि.२५ ऑक्टोबर, २०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये एकूण रु. १०० कोटी निधी आयुक्त (कृषि) यांना वितरीत करण्यात आलेला आहे. तसेच, दि. १९ जानेवारी, २०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये वैयक्तिक शेततळे या घटकाकरीता रु.४० कोटी निधी वितरीत करण्यात आला आहे.

कृषि आयुक्तालयाकडून संदर्भ क्र.७ अन्वये प्राप्त मागणीच्या अनुषंगाने मुख्यमंत्री शाश्वत कृषि सिंचन योजनेतर्गत सूक्ष्म सिंचन घटकाकरीता १४० कोटी व संदर्भ क्र.८ अन्वये प्राप्त मागणीच्या अनुषंगाने वैयक्तिक शेततळे या घटकाकरीता रु.२० कोटी असा एकूण रु. १६० कोटी निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

- सन २०२३-२४ या वर्षात मुख्यमंत्री शाश्वत कृषि सिंचन योजनेतर्गत सूक्ष्म सिंचन व वैयक्तिक शेततळे या घटकाकरीता रु. १६०.०० कोटी (रुपये एकशे साठ कोटी फक्त) निधी आयुक्त (कृषि) यांना अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीवर वितरीत करण्यात येत असून सदर निधीचे योजनेतर्गत घटकनिहाय वितरण पुढीलप्रमाणे:

(रुपये कोटीत)

अ.क्र.	योजनेतर्गत मंजूर घटक	वितरीत निधी
१.	मुख्यमंत्री शाश्वत कृषि सिंचन योजनेतर्गत -	
	अ. सूक्ष्म सिंचन { राष्ट्रीय कृषि विकास योजना (प्रति थेब अधिक पीक) घटकांतर्गत देण्यात येणाऱ्या अनुदानास पूरक अनुदान }	१४०.००
	ब. वैयक्तिक शेततळे	२०.००
एकूण		१६०.००

- या शासन निर्णयान्वये वितरीत निधी खालील लेखाशिर्षाखाली सन २०२३-२४ च्या मंजूर तरतुदीतून खर्ची टाकावा.

मागणी क्र. डी-३,
२४०१, पिक संवर्धन,
(००)(२२) मुख्यमंत्री शाश्वत कृषि सिंचन योजना,
(सर्वसाधारण)(कार्यक्रम),
(२४०१ बी ०७२)
३३, अर्थसहाय्य

- या योजनेतर्गत लाभार्थ्यांची निवड व अनुदान मंजुरीची कार्यवाही महा-डीबीटी प्रणालीद्वारे करावी आणि लाभार्थ्यांच्या आधार संलग्न बँक खात्यावर अनुदानाची रक्कम सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणालीद्वारे जमा करावी.
- या शासन निर्णयान्वये वितरीत निधी कोषागारातून आहरित करण्याकरिता आयुक्त (कृषि) यांना नियंत्रक अधिकारी व सहाय्यक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

५. सदरचा निधी हा सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षातील अर्थसंकल्पिय तरतुदींमधून वितरीत करण्यात येत असल्याने त्याचा विनियोग हा सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षामध्येच करण्यात यावा. त्यानुषंगाने कोषागारातून निधी आहरित करावा. आहरित केलेला निधी बँक खात्यावर पडून राहणार नाही, याची दक्षता घ्यावी.
६. या शासन निर्णयान्वये वितरीत निधीच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.
७. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि.१२ एप्रिल, २०२३ नुसार विहीत केलेल्या अटींची पुरता होत असल्याची दक्षता घेण्यात यावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२४०३०११८२०१३१६०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(महेंद्र घाडगे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति:

१. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई,
२. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई,
३. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई,
४. अपर मुख्य सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
५. मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
६. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
७. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे,
८. संचालक (सर्व), कृषि आयुक्तालय, पुणे,
९. विभागीय कृषि सह संचालक (सर्व),
१०. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई,
११. महालेखापाल महाराष्ट्र (लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई/नागपूर,
१२. महालेखापाल महाराष्ट्र (लेखा परिक्षा) मुंबई /नागपूर,
१३. वित्त विभाग (व्यय १/अर्थसंकल्प १३), मंत्रालय, मुंबई,
१४. नियोजन विभाग (का-१४३१), मंत्रालय, मुंबई,
१५. निवडनस्ती (कार्यासन १४-अे).